Länsstyrelsen
Örebro län

SKÖTSELPLAN
2018-11-19

Dnr 511-328-2012

Skötselplan för naturreservatet Brevens tallskogar i Örebro kommun

Preliminärt planeras skötselplanerna för Örebro och Östergötlands län sammanfogas till ett dokument.

Gamla tallar i naturreservatet Brevens tallskogar. Foto: Lars-Ove Wikars

Skötselplanen utgör bilaga 1 till reservatbeslutet. Skötselplanen är upprättad av Emil Pagstedt Andersson.

POSTADRESS 701 86 ÖREBRO | GATUADRESS Stortorget 22 | TELEFON 010–224 80 00 | E-POST orebro@lansstyrelsen.se | INTERNET www.lansstyrelsen.se/orebro | ORG NR 202100–2403

Länsstyrelsen
Örebro län

Allmän del

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer och ekologisk konnektivitet.

Syftet är också att skydda, återställa och nyskapa värdefulla naturmiljöer och livsmiljöer för skyddsvärda arter.

I reservatet ska särskilt ljusöppna tallmiljöer gynnas då dessa hyser en stor artrikedom i form av bland annat vedlevande skalbaggar och marksvampar. Övriga naturtyper i form av fuktiga och blöta barrskogar, myrar och sjöar är också viktiga naturmiljöer i reservatet. Karaktäristiska arter för gamla skogar i allmänhet och hotade, sällsynta och hänsynskrävande arter i synnerhet ska bevaras.

Områden i naturreservatet som tidigare påverkats/använts för skogsbruk ska på lång sikt återfå en naturligare karaktär.

Syftet är också att tillgodose behovet av stora oexploaterade naturområden för friluftslivet.

Syftet ska nås genom att naturreservatet undantas från skogsbruk. Naturvårdsbränning kommer att bli aktuellt i området. Det kan bli aktuellt med åtgärder för att återställa områden som har skogsplanterats, för att skapa långsamt döende träd, död ved och luckighet, liksom åtgärder för att återställa påverkade områdens hydrologi. Det kan även bli aktuellt med anordningar för friluftslivet.

I förekommande fall kan aktiva åtgärder vidtas för att eliminera förekomsten av exotiska träd och buskar samt invasiva arter.

Borttagande av konkurrerande eller inväxande träd i anslutning till särskilt värdefulla trädindivider eller trädgrupper kan komma ifråga.

Länsstyrelsen
Örebro län

SKÖTSELPLAN
2018-11-19 Dnr 511-328-2012

Administrativa data

Objektnamn	Brevens tallskogar
NVR-id	2048200
Skyddsform	1a, strikt naturreservat
Beslutsdatum	2018
Län	Örebro län
Kommun	Örebro kommun
Läge	40 km sydost om Örebro
Fastigheter	Breven 1:80
Area	Totalareal 958 ha, 678 ha skog varav 668 ha produktiv skogsmark
Naturtyper	Skog 678 ha, våtmark 200 ha, vatten 80 ha

Naturförhållanden

Brevens tallskogar är ett stort sammanhängande område bestående av skog, myr, berg och sjö. Terrängen i västra delarna av området är i huvudsak småkuperad medan höjdskillnaderna i östra delarna är större. Markförhållandena är varierande. I området finns en stor andel våtmarks- och bergsimpediment ojämnt fördelat i landskapet.

Den största sammanhängande våtmarken i naturreservatet är Stormossen som är placerad centralt i områdets västra del. Även söder om mossen utgör våtmarker en betydande del av markarealen. På resterande delar är våtmarksandelen lägre men mindre våtmarksimpediment utgör ändå ett förhållandevis stort inslag i hela reservatsområdet. Även inslaget av bergimpediment är förhållandevis stort. Störst andel ”berg i dagen” hyser Skrämmebergen, beläget i områdets östra del. Jorddjupet är dock tunt i nästan hela området med gott om synlig berggrund i form av hällmarker.

Skog

En stor del av skogen består av brandpräglad, gles, olikåldrig, flerskiktad och ljusöppen tallskog med gott om mindre hällmarker och våtmarksimpediment insprängda i terrängen. Skogsbetesprägel finns ofta kvar. Förekomsten av gamla tallar är riklig medan mängden död tallved i huvudsak är mer sparsam men av långlivad kvalité. I denna naturtyp finns områdets högsta naturvärden noterade. Särskilt höga är naturvärdena knutna till mykorrhizasvampar och insekter beroende av tallved. I det avseendet är området inte bara är av stor betydelse för Örebro län utan också på nationell nivå.

Exempel på arter i denna miljö är tjäder, nattskärra, raggbock, reliktbock, garnlav, dvärgbägarlav, goliatmusseron, blå taggsvamp, tallticka och laxticka.

En mindre andel av skogen utgörs av äldre, sluten och fuktig grandominerad skog. Även dessa delar hyser höga naturvärden. Här är naturvärdena bl.a. kopplade till trädkontinuitet, kontinuitet av död ved samt till ett stabilt och fuktigt mikroklimat. Här finns t.ex. arter som spillkråka, granbarkgnagare, Thomsons trädgnagare, kattfotslav, vedtrappmossa, bitter taggsvamp, kötticka och doftskinn.

Våtmarker

Området hyser ett stort antal mindre våtmarker samt en större myr, Stormossen. De mindre våtmarkerna, både öppna och trädbärande förekommer i hela området. De små våtmarkerna är en viktig del i den heterogenitet som platsen hyser och som flera av de krävande arterna är beroende av. Exempelvis är dessa våtmarkers fuktgivande och ljusinsläppande egenskaper viktiga för många vedlevande insekter. Stormossen som tilldelats klass 2 (höga naturvärden) i Våtmarksinventeringen utgör också en viktig fågelmyr. Detta inte minst för det stora orrspel som myren härbärgerar. Vid Länsstyrelsens senaste myrfågelinventering (2009) var orrspelet på denna myr det största på länets 51 undersökta fågelmyrar. Myren är dessutom hemvist för ett flertal andra fågelarter, exempelvis trana, enkelbeckasin och ängspiplärka.

Sjöar och tjärnar

Naturreservatet innefattar sjön och Mossjön samt delar av Skirasjön, Holmsjön och Långsjön. Dessutom finns ett fåtal minde tjärnar inom reservatet. Samtliga vatten ligger i Nyköpingsåns vattensystem. Sjöarna är näringsfattiga och försurningskänsliga. Sjöarnas tillstånd övervakas av Länsstyrelsen och under 80-talet kalkades dessa vatten för att motverka rådande försurning. Vattenvegetationen är sparsam och består av notblomster, gula och vita näckrosor, gäddnate, sjösäv, starrarter, topplösa, bladvass och fräken. Bland noterade sjöfåglar kan nämnas storlom, häger, kricka, knipa, knölsvan, fiskmås, fisktärna, rör- och sävsångare samt fiskgjuse. Flera av dessa fågelarter häckar inom området med mer eller mindre jämna mellanrum. T.ex. har fiskgjuse haft återkommande och så gott som årlig häckning inom området. Även storlom har under en lång rad av år haft mycket lyckad häckningsframgång i flera av sjöarna som berörs av reservatet.

Brandhistorik

Historiskt har området påverkats av återkommande bränder. Brandspår är talrika och ses främst i gamla tallstubbar. I viss mån kan brandspår också noteras på levande tallar, av mycket hög ålder. De flesta bränderna ligger långt tillbaka i tiden, från tidigt 1800-tal och äldre. Brandspåren från dessa tider visar dock på täta brandintervall och bränderna orsakades säkerligen huvudsakligen genom mänskliga aktiviteter, främst betesbränning.

Historisk markanvändning

Tidigare skogsutnyttjande ses i form av enstaka tjärdalar och kolmilor av resmiletyp. De senare är fåtaliga men mycket stora och pekar på ett rationellt användande av skogen. Kolningen i området verkar ha upphört redan i slutet av 1800-talet. Spår efter gamla avverkningar (dimensionsavverkningar) är förhållandevis få vilket kan bero på att stubbar brutits upp och använts för tjärframställning.

De större våtmarkerna är ofta dikade men många diken har p.g.a. igenväxning och erosion förlorat sin funktion.

Ett system med stora vallar intill sjöarna i norr användes för att stärka sjöarnas förmåga att magasinera vatten, för att sedan nyttjas som kraftkälla i brukets verksamhet.

I många mer opåverkade bestånd syns fortfarande spåren efter skogsbete, särskilt där skogarna är sammanhängande med större bosättningar. Förmodligen upphörde skogsbetet succesivt fram till 1940. Skogsbetet höll skogarna glesare än vad de annars varit. På så sätt kan de ha underhållit vissa av de strukturer som bränderna tidigare stod för, t.ex. ljusöppna skogar med tunna humusskikt.

Friluftsliv

Huvuddelen av det friluftsliv som idag bedrivs är kopplat till jakten. I Brevens tallskogar finns bl.a. en rik population av dovhjort.

Det variationsrika området med sin mosaik av sjöar, våtmarker och glesa tallskogar har dock potential att locka besökare som vill uppleva områdets naturskönhet, dess flora och fauna.

Prioriterade bevarandevärden

Biologiska bevarandevärden

Brevens tallskogar är ett av Örebro läns finaste tallskogsområde tillsammans med bl.a. nationalparken Tiveden. Området av sammanhängande tallskog med högt naturvärde är stort och fortsätter in i Östergötland. Vägnätet i området är glest och består endast av mindre vägar. Bevarandevärdena är knutna till områdets vildmarksprägel, skogliga livsmiljöer samt mängden signalarter och rödlistade arter.

Förekomsten av krävande arter knutna till gammal tallskog är rik, särskilt hos skallbaggsfaunan och svampfloran. Mest anmärkningsvärd är den rika förekomsten av raggbock som noterats i området. Noteringarna av arten, som till största delen gjorts i form av gnagspår på liggande tallstammar kan räknas i hundratal. Ytterligare ett 50-tal signalarter av insekter har noterats i området varav ett 20-tal är rödlistade. Flertalet av dessa arter har idag svaga populationer.

Svampfloran är artrik, både bland mark- och vedsvampar. Huvuddelen av fynden av rödlistade svampar är knutna till gammal tallskog. Motaggsvamp och tallticka är allmänt förekommande i hela området och kan ses som karaktärsarter. Dock finns ett flertal exklusivare arter noterade, exempelvis, ruttaggsvamp, skrovlig taggsvamp, blå taggsvamp, lakritsmusseron, jättemusseron, goliatmusseron, gräddticka och laxticka. Även om grandominerade bestånd utgör en mindre del av området så finns också ett flertal sällsynta och rödlistade svamparter knutna till gamla granar och granved. Bland dessa kan nämnas bitter taggsvamp, orange taggsvamp, dofttaggsvamp, grantaggsvamp, doftmusseron, gransotdyna, doftskinn, gropticka och brandticka.

Områdets lavflora är något mindre känd än svampfloran. Ändå har 15 signalarter noterats i området varav en handfull rödlistade. De flesta av de noterade arterna är funna på gamla tallar eller på död tallved. Flest noteringar av rödlistade arter knutna till tall finns av dvärgbägarlav och garnlav. Dessa arter förekommer glest spridda i gamla bestånd över hela området. Kolflarnlav, mörk kolflarnlav och blanksvart spiklav finns också noterade i området men i färre antal. Förutom arter knutna till tall finns också signalarter knutna till gran och triviallövträd, exempelvis kattfotslav, gammelgranlav, glansfläck, rostfläck och aspgelélav. Förekomsten av dessa arter är sparsam. De få gamla aspar som finns spridda i reservatet har dock en anmärkningsvärt värdefull lavflora.

Fågellivet präglas också av de strukturer som den gamla glesa tallskogen och våtmarkerna tillhandahåller. Tjäder och nattskärra är karaktärsarter i de glesa tallskogsbestånden. Kungsörn ses frekvent födosöka i området som är rikt på gamla vidkroniga tallar lämpliga för bobygge. Pärluggla och sparvuggla hörs ofta i området. Dessa häckar så gott som årligen inom reservatet i något av de många hålträd som naturreservatet erbjuder.

Myrmarkerna omfattar Stormossen samt ett antal mindre våtmarker. Våtmarkerna är spridda i hela området och bidrar till ljusinsläpp och ett fuktigare lokalklimat. Detta är gynnsamt för många vedlevande insekter, exempelvis raggbock som behöver varm och fuktig död ved. Förutom de goda synergieffekter som våtmarkerna skänker skogsmiljöerna finns även naturvärden kopplat till själva myrarna. Exempel på detta är fågellivet knutet till myrarna. Bl.a. kan nämnas Stormossen som hyser enkelbeckasin, trana, ängspiplärka samt länets största kända orrspel.

Naturreservatet innefattar även vattenmiljöer. Mossjön samt delar av Skirasjön, Holmsjön och Långsjön ingår i reservatet. Dessutom finns ett fåtal minde tjärnar inom området. Vattnen har överlag låg påverkan av mänsklig aktivitet, både historiskt sett och i nutid. Detta tillsammans med de strukturer som finns i och runt sjöarna, t.ex. vegetationstuvor och gamla spärrgreniga tallar gör att störningskänsliga och på andra sätt krävande fågelarter uppehåller sig vid och ibland häckar i och intill dessa sjöar. Exempel på detta är fiskgjuse som återkommande häckar inom området samt storlom som under en lång rad av år haft mycket lyckad häckningsframgång i flera av sjöarna som berörs av reservatet.

Källor

1. Artportalen, www.artportalen.se, Artdatabanken
2. Häradskartan
3. Ekonomiska kartan 1950-tal
4. Naturvärden på Brevens Bruks skogsmarker, och förslag på åtgärder för att bevara dem. (Lars-Ove Wikars)
5. Örebro läns Myrfågelinventering
6. Våtmarker i Örebro län
7. Översiktlig sjöinventering i Örebro län, del 1, södra länsdelen

Länsstyrelsen
Örebro län

PLANDEL

Skogen kommer ha två huvudsakliga förvaltningsinriktningar, naturvårdsbränning och fri utveckling. Stora delar av tallskogen, som är den dominerande skogstypen i reservatet är historisk brandpåverkad. Skogsbete fram till ca 1940-talet har också bidragit till att bibehålla en ljusöppen struktur lik den som tidigare bränder format. Dessa delar ska skötas genom naturvårdsbränning. I mindre omfattning, t.ex. där naturvårdsbränning inte kan genomföras eller inte planeras inom 30 år, kan åtgärder komma att vidtas för att få fram eller bibehålla strukturer som brand skapar, exempelvis talldominans, skadade och långsamt döende träd, död ved, luckighet och solbelysta gamla träd. Detta t.ex. genom att granar dödas stående eller fälls och att enstaka tallar skadas/avdödas genom t.ex. barkfläkning eller ringbarkning eller fälls. Sådana åtgärder görs så att ett naturskogsartat utseende av skogen kan utvecklas och bibehållas. Grandominerade skogsavsnitt utan naturlig brandprägel lämnas i huvudsak utan åtgärder och får därmed utvecklas fritt med intern dynamik. I vissa, fr.a. yngre skogsbestånd som har skogsplanterats och röjts eller gallrats på ett sånt sätt att ett enskiktat bestånd uppstått, kan återställande engångsinsatser i form av t.ex. röjning, ringbarkning, bränning eller luckhuggning bli aktuell.

Reservatet har indelats i 5 skötselområden varav de två första, skötselområde 1 och 2. (Tallskog och Granskog) är indelat i två undergrupper.

1) Tallskog
   a) Tallskog med brandskötsel eller brandliknande åtgärder
   b) Återställande åtgärder
2) Granskog
   a) Granskog med fri utveckling
   b) Återställande åtgärder
3) Våtmarker
4) Sjöar
5) Friluftsliv

Skötselområde 1. Tallskog (612 ha)

1a. Tallskog med brandskötsel eller brandliknande åtgärder

Skogen utgörs idag av allt från mycket gamla, till yngre talldominerade skogsbestånd med varierat inslag av gran och endast liten andel löv. Bestånd med låg medelålder kan ha mycket höga naturvärden i form av en måttlig-hög täthet av tallöverståndare, ofta i två generationer, t.ex. ca 150 år och 300 år. Den låga lövandelen beror sannolikt bl.a. på att tidigare skogsbrukare aktivt avlägsnat lövträd i området. De talldominerade bestånden finns huvudsakligen på torra till friska marker men till viss del också på blötare, då ofta i form av skvattramtallskogar. Terrängen är småkuperad med rikt inslag av berg- och våtmarksimpediment. Förekomsten av gammal tall är påfallande, den äldsta borrade tallen i området är över 400 år och tallar mellan 150 – 350 år finns i mycket stort antal spridda över området. Förekomsten av död tallved är förhållandevis sparsam men av långlivad kvalité vilket ändå gör att det finns en dödvedskontinuitet i området tillräcklig för att flera krävande arter kunnat överleva på platsen om än ofta i tynande populationer.

Fläckvis är förekomsten av död ved god, exempelvis i ett område mellan Mossjön och Långsjöns södra delar där en storm annandagen 2011 resulterade i att hundratals gamla tallar i lämnad fröträdsställning blåste ned. Ett stort antal av dessa trädstammar är uppkapade, ihopsamlade och placerade i s.k. faunadepåer. Stammarna i faunadepåerna är nummermärkta i syfte underlätta eventuella studier av t.ex. vedlevande insekter knutna till tallved. Utspritt i området finns också gott om liggande döda tallar och talldelar kvarlämnade bland de kvarstående fröträden.

Skötselåtgärder

- Naturvårdsbränning
- Avverkning och/eller ringbarkning av gran för att bevara tallens dominans och högt ljusinsläpp
- Upptagande av luckor genom ringbarkning eller kapning
- Vid behov friställa naturvärdesträd genom att ringbarka/fälla grannträd som växer in i kronan samt ca 5 m bortom denna kring södra halvan av kronan
- Skada träd genom t.ex. barkfläkning, gren- och toppkapning, skapande av hål eller artificiella blixtskador mm

- Vid behov, återställning av hydrologi

1b. Tallskog (samt granplantering på tallmark) där återställande åtgärder kan bli aktuella

Som en del i ovan nämnda tallskogsbestånd som i huvudsak består av gamla och/eller flerskiktade bestånd med dokumenterat höga naturvärden finns också en del yngre och likåldriga eller nyplanterade bestånd där återställande åtgärder kan behöva vidtas.

Skötselåtgärder

- Avveckling av unga, planterade likåldriga bestånd av gran eller tall
- Återställande naturvårdsbränning
- Naturvårdsgallring för att skapa luckighet, flerskiktning och död ved
- Vid behov, återställning av hydrologi

Bevarandemål

Arealen talldominerad skog ska vara 612 ha. Småskaliga naturliga processer, t.ex. åldrande, döende och omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, stormfällning eller brand ska påverka skogens dynamik och struktur. Skogen ska domineras av tall, men förutom gran, som är närvarande i hela området ska också triviallövträd såsom t.ex. björk, asp, sälg och rönn tillåtas få uppkomma genom naturlig föryngring i den succession som följer av områdets störningsdynamik. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat, samt i stora delar ljusöppet, glest eller luckigt. Det ska finnas gamla träd, liggande död ved och stubbar, stående döda eller döende träd. Typiska arter: tallticka, motaggsvamp, raggbock och nattskärra.

Skötselområde 2. Granskog (56 ha)

2a. Granskog med fri utveckling.

Skogen utgörs idag huvudsakligen av äldre grandominerad skog med varierat inslag av tall och relativ lågt inslag av lövträd. De grandominerade bestånden finns huvudsakligen på de lägre partierna i området där jorddjupet är större. Lokalklimatet i granbestånden är under sommarhalvåret kallare och fuktigare än tallbestånden vilket är gynnsamt för flera uttorkningskänsliga kryptogamer. Förekomsten av svampar knutna till gamla granar

och död granved indikerar att flera granbestånd har lång kontinuitet. Mängden död ved varierar men är bitvis riklig.

Skötselåtgärder

- Fri utveckling
- Vid behov, återställning av hydrologi

2b. Granskog där återställande åtgärd kan bli aktuell

Som en del i ovan nämnda granskogsbestånd som i huvudsak utgörs av äldre granskogar finns ett bestånd som nyligen delvis avverkats och nyplanterats.

Skötselåtgärder

- Avlägsna nyplanterade träd
- Vid behov, återställning av hydrologi

Bevarandemål

Arealen granskog ska vara 56 ha. Småskaliga naturliga processer, t.ex. åldrande, avdöende och omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, stormfällning ska påverka skogens dynamik och struktur. Skogen ska domineras av gran men också tall och triviallövträd såsom t.ex. björk, asp, sälg och rönn tillåtas få uppkomma genom naturlig föryngring i den succession som följer av områdets störningsdynamik. Trädskiktet ska vara olikåldrigt, flerskiktat och luckigt. Det ska finnas gamla träd, rikligt med liggande död ved och stubbar, stående döda eller döende träd. Typiska arter: spillkråka, granbarkgnagare, vedtrappmossa, korktaggsvampar, ullticka och gammelgranlav.

Skötselområde 3. Våtmarker (200 ha)

3. Våtmarker.

Naturreservatet hyser en stor, och fyra mindre VMI-klassade (Våtmarksinventeringen) myrar helt eller delvis inom sin yttergräns. De mindre myrarna är i huvudsak skogsklädda och av svag välvd mossetyp. Dessa våtmarker inkluderar förutom de välvda mossarna med dess omgivande laggar även andra strukturer som t.ex. tjärnar, höljor, gölar och topogena kärr. Den större myren, Stormossen utgörs i huvudsak av en excentrisk mosse med inslag av gölar i det annars ganska strukturlösa mosseplanet. I de östra delarna finns några tallklädda strängar och i våtmarken ingår också en handfull topogena kärr. Trots viss igenväxning hyser Stormossen, till skillnad från de mindre

myrarna, en större öppen och trädfri yta tillräckligt stor för att hysa att ett antal typiska myrfågelarter.

I och kring några av våtmarkerna finns gamla grävda diken.

Skötselåtgärder

- Vid behov, återställning av hydrologi
- Vid behov, röjning av igenväxningsvegetation

Bevarandemål

Arealen våtmarker ska vara 200 ha. Våtmarkernas hydrologi ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattnande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. De öppna myrytorna på Stormossen (62 ha enligt KNAS-data (Kontinuerlig Naturtypskartering av Skyddade områden)) ska inte minska. Myrarnas omgivande laggar ska behållas intakta. Strukturer som tjärnar, gölar, strängar, höljor, tuvor och kärr ska finnas på myrarna. Tallskogen på fastmarksholmar och myrarnas kantzoner ska hysa gamla träd, liggande död ved och stubbar, stående döda eller döende träd. Förekomst av orre (orrlek), ängspiplärka och enkelbeckasin ska finnas på Stormossen. I tallskogen på myrarnas fastmarksholmar och i kantzoner ska typiska arter vara raggbock, garnlav och tallticka.

Skötselområde 4. Vattenmiljöer (80 ha)

4. Vattenmiljöer.

Naturreservatet rymmer Mossjön samt delar av tre andra sjöar, Skirasjön, Långsjön och Holmsjön. Sjöarna är näringsfattiga och omges av skogs- och myrmarker. Sjöarna hyser bestånd av abborre och i åtminstone några av sjöarna finns (eller har tills helt nyligen funnits) svaga bestånd av andra fiskarter, exempelvis gädda, gärs, siklöja, gös och mört. I samtliga sjöar finns mindre öar och starr- och vitmossetuvor. Sjöarnas läge i förhållande till samhällen, vägar och bebyggelse har gjort att den mänskliga aktiviteten vid sjöarna är låg, vilket gynnat störningskänsliga fåglar som t.ex. storlom och fiskgjuse. Inte minst för storlom verkar förhållandena vara extremt goda. I en undersökning av häckningsutfall av storlom visade sig Holmsjön vara den sjö där storlommen hade absolut störst häckningsframgång av 397 undersökta sjöar. I denna undersökning låg även Mossjön och Skirasjön på topp-tio-plats (4e resp. 6e plats.) vilket gör troligt att detta område producerat lomungar som under en lång rad av år har kunnat bosätta sig och stötta upp lombestånd på andra håll.

Sjöarnas miljötillstånd övervakas av Länsstyrelsen som bl.a. gjort provfisken i vissa av sjöarna samt kontinuerligt tar vattenprover i samtliga sjöar. Denna övervakning har resulterat i att Länsstyrelsen kalkat vissa sjöar för att motverka försurning. Övervakningsarbetet sker fortlöpande. Utöver kalkningsarbetet så har också en punktinsats i form av återinplantering av mört gjorts i Långsjön då Länsstyrelsen efter vattenprovtagning och provfiske gjort bedömningen att mörten slagits ut till följd av försurning.

Skötselåtgärder

- Vid behov, kalkning av sjöar och tjärnar
- Vid behov, omledning av stigar för att inte störa häckande fåglar, exempelvis storlom och fiskgjuse

Bevarandemål

Arealen vattenmiljöer ska vara 80 ha. Sjöarna ska ha god ekologisk status. Sjöarna ska hysa strukturer som öar och vassruggar. På öar och i kantzoner ska gamla träd och död ved finnas. Storlom ska häcka i Holmsjön, Skirasjön och Mossjön och fiskgjuse ska häcka i området.

Skötselområde 5. Friluftsliv

5. Friluftsliv

Brevens tallskogar är beläget ca 40 km sydöst om Örebro och ca 3 km söder om den vackra bruksorten Brevens bruk. Reservatet är placerat i ett vägfattigt landskap långt ifrån tätbefolkade områden vilket skapar vildmarkskänsla i stora delar av området. Friluftslivet är i dagsläget begränsat och i huvudsak knuten till jakt. I mindre omfattning förekommer också ett visst fritidsfiske samt svamp och bärplockning i området.

Landskapet med dess glesa tallskogar, bergknallar, sjöar, tjärnar och våtmarker är naturskönt och hyser en ovanligt rik flora och fauna med avseende på gammelskogsarter knutna till framförallt tall.

Skötselåtgärder

- Informationstavla ska sättas upp och en parkeringsplats ska anläggas vid vägen ovanför Holmsjöns nordöstra del enligt beslutskarta.
- Ett vindskydd, ett rastbord och en eldstad ska anläggas vid Holmsjöns nordvästra del enligt beslutskarta.
- Stigar anläggs enligt beslutskarta.

- Reservatsgräns märks ut enligt Naturvårdsverkets instruktioner.
- Ovanstående skyltar, anläggningar och markeringar underhålls vid behov.

Förvaltning

Reservatsförvaltare är Länsstyrelsen i Örebro län.

Bevarandemål

Naturreservatet ska ge allmänheten möjlighet att uppleva områdets natur-typer och dess biologiska mångfald. Besökare ska kunna hitta i området och inhämta kunskap om reservatet och dess natur- och kulturvärden.

Åtgärder som kommer att genomföras eller påbörjas 2019 är:

1. Gränsmarkeringar och utmärkning av reservatet i terrängen.
2. Uppsättning av informationstavlor med förskrifter på lämpliga ställen vid infarter till naturreservatet.
3. Tillsyn av naturreservatet.

Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Uppföljningen av bevarandemål och syfte kommer att ske inom länens obligatoriska uppföljning – Block A – och beskrivs i Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Örebro län.

Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av genomförda skötselåtgärder sker. Effekter av restaureringsåtgärder som kostat mer än 200 000 SEK, som är finansierade av sakanslaget och syftar till att stärka bevarandestatusen i naturtyper i Habitatdirektivets bilaga 1 eller för arter i bilaga 2 ska följas upp inom länens obligatoriska uppföljning. Ytorna där åtgärderna genomförts ska följas upp separat så att åtgärdens effekter kan mätas.

Uppföljning av friluftsliv

Uppföljningen av friluftsliv kommer att ske enligt Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Örebro län. Planen är i dagsläget inte färdigställd.

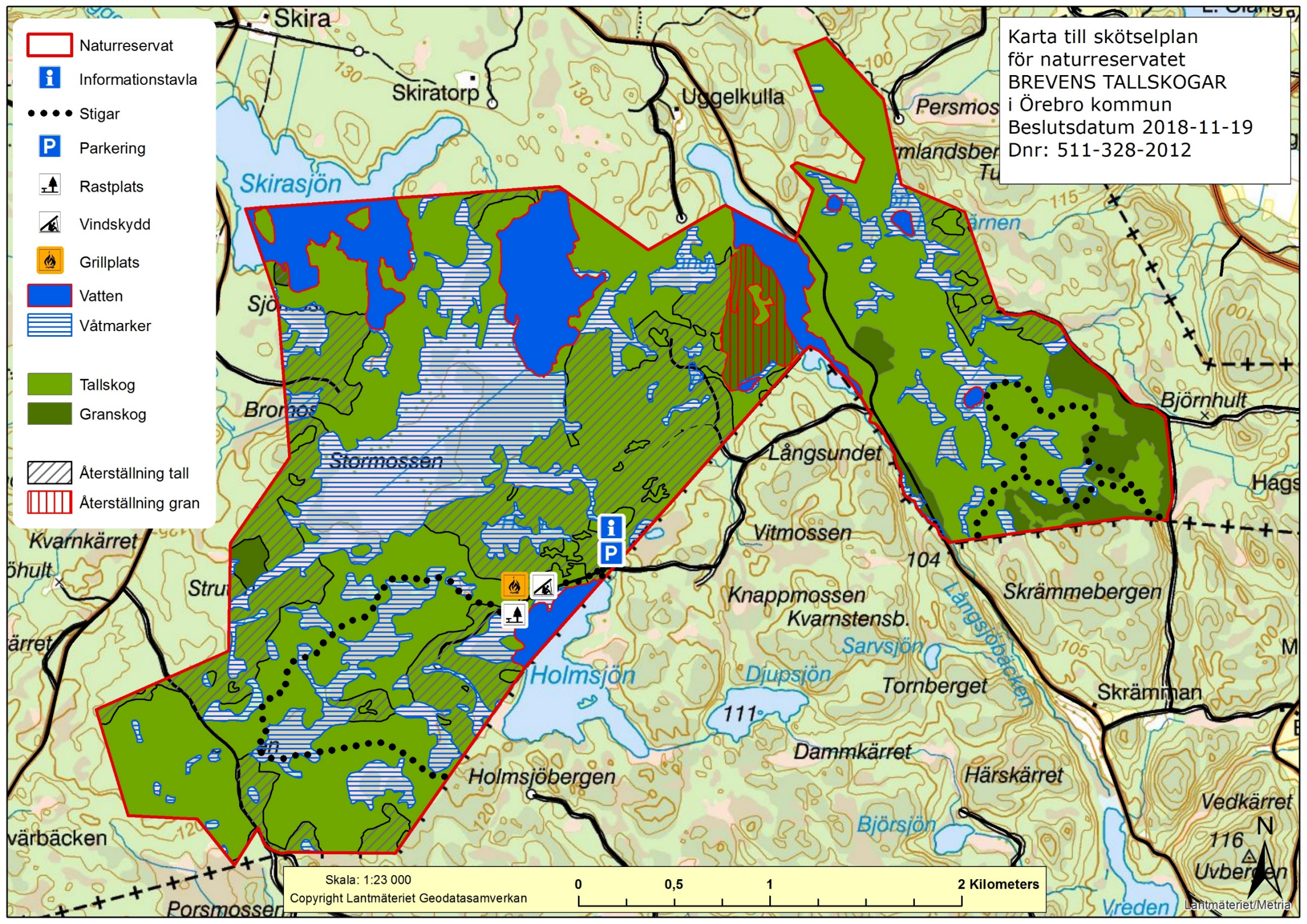
Naturreservat
Informationstavla
Stigar
Parkering
Rastplats
Vindskydd
Grillplats
Vatten
Våtmarker
Tallskog
Granskog
Återställning tall
Återställning gran
Karta till skötselplan
för naturreservatet
BREVENS TALLSKOGAR
i Örebro kommun
Beslutsdatum 2018-11-19
Dnr: 511-328-2012
Skira
Skiratorp
Uggelkulla
Persmos
Skirasjön
Björnhult
Långsundet
Stormossen
Vitmossen
Knappmossen
Kvarnstensb.
Skrämmebergen
Sarvsjön
Djupsjön
Holmsjön
Tornberget
Skrämman
Dammkärret
Holmsjöbergen
Härskärret
Björsjön
Vedkärret
Kvarnkärret
Porsmossen
Vreden
Skala: 1:23 000
Copyright Lantmäteriet Geodatasamverkan
0
0,5
1
2 Kilometers
N
Lantmäteriet/Metria